

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين اللهم صل على محمد و آل محمد

شناسه:.....

آزمون روش‌های تدبر سوره‌ای

نام و نام خانوادگی شعبه مدرسه دانشجویی یا معرف شماره تماس

۱. موضوعات آیات اول تا هفتم و سی و چهار تا پنجاه و دوم سوره مبارکه قلم را بنویسید.
 ۲. دسته‌بندی ترتیبی سوره مبارکه قلم را ارائه دهید. موضوعات هر دسته را بنویسید.
 ۳. سیر موضوعات سوره را در قالب گزاره یا گزاره‌هایی بیان کنید.
 ۴. نموداری بر اساس دسته‌بندی ترتیبی رسم کنید.
 ۵. یک نمونه دسته‌بندی موضوعی از سوره ارائه دهید. نموداری برای این دسته‌بندی رسم کنید. توضیح لازم درباره آن را بیان کنید.
 ۶. غرض سوره را بنویسید و مطالب آن را در سه سطح زیر طبقه‌بندی کنید:
الف. حقایق غیر وابسته به شرایط
ب. حقایق وابسته به شرایط ولی بدون وابستگی به انسان
ج. حقایق وابسته به شرایط و وابسته به انسان
 ۷. با توجه به محور قرار دادن آیه ۳۵ سوره را دسته‌بندی مجدد کنید. بر اساس چنین دسته‌بندی چه حقایقی مورد تأکید قرار می‌گیرد.
 ۸. مؤلفه‌های احکامی‌تر سوره را استخراج کنید. ارتباط این مؤلفه‌ها با هم را بیان کنید.
 ۹. نموداری از سیر سوره از احکام به تفصیل و بالعکس را رسم کنید.
 ۱۰. غرض سوره را بر اساس سیر فوق به دست آورید سپس با غرض قبلی که استخراج کرده‌اید مقایسه و امتیازات آن را بیان کنید.
 ۱۱. متن زیر المیزان را مطالعه کنید و بر اساس این متن، تحلیلی از احکام به تفصیل سوره ارائه دهید.
- "وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ" معنای "قلم" معلوم است، و اما مصدر "سطر" (که فعل "يسطرون" مشتق از آن است) به فتحه سین و سکون طاء - و بنا به گفته راغب گاهی به دو فتحه نیز خوانده می‌شود - به معنای صفی از کلمات نوشته شده، و یا از درختان کاشته شده، و یا از مردمی ایستاده است، و وقتی گفته می‌شود: (سطر فلان کذا) معنایش این است که فلانی سطر سطر نوشت. خدای سبحان در این آیه به قلم و آنچه با قلم می‌نویسند سوگند یاد کرده، و از ظاهر سیاق برمی‌آید که منظور از قلم مطلق قلم، و مطلق هر نوشته‌ای است که با قلم نوشته می‌شود، و از این جهت این سوگند را یاد کرده که قلم و نوشته از عظیم‌ترین نعمت‌های الهی است، که خدای تعالی بشر را به آن هدایت

کرده، به وسیله آن حوادث غایب از انظار و معانی نهفته در درون دلها را ضبط می‌کند، و انسان به وسیله قلم و نوشتن می‌تواند هر حادثه‌ای را که در پس پرده مرور زمان و بعد مکان قرار گرفته نزد خود حاضر سازد، (مثل اینکه حادثه قرن‌ها قبل، همین الآن دارد اتفاق می‌افتد، و حوادث هزاران فرسنگ آن طرف‌تر در همین جا دارد رخ می‌دهد) پس قلم و نوشتن هم در عظمت، دست کمی از کلام ندارد. و در عظمت این دو نعمت همین بس که خدای سبحان بر انسان منت نهاده که وی را به سوی کلام و قلم هدایت کرده، و طریق استفاده از این دو نعمت را به او یاد داده، و در باره کلام فرموده: "خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ وَ دَر بَارَه قَلَم فَرَمُودَه: "عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ".

موفق باشید

سورة القلم	ترجمه
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	به نام خداوند هستی بخش مهربان.
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (۱)	ن، سوگند به قلم و آنچه مینویسند، (۱)
مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ (۲)	که به نعمت پروردگارت تو مجنون نیستی، (۲)
وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (۳)	و برای تو پاداشی عظیم و همیشگی است! (۳)
وَإِنَّكَ لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (۴)	و تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری! (۴)
فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ (۵)	و بزودی تو می‌بینی و آنان نیز می‌بینند، (۵)
بِأَيِّكُمْ الْمَقْتُولُ (۶)	که کدام یک از شما مجنونند! (۶)
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (۷)	پروردگارت بهتر از هر کس می‌داند چه کسی از راه او گمراه شده، و هدایت‌یافتگان را نیز بهتر می‌شناسد! (۷)
فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ (۸)	حال که چنین است از تکذیب‌کنندگان اطاعت مکن! (۸)
وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ (۹)	آنها دوست دارند نرمش نشان دهی تا آنها (هم) نرمش نشان دهند (نرمشی توأم با انحراف از مسیر حق)! (۹)
وَلَا تُطِعْ كُلَّ خَلَّافٍ مَّهِينٍ (۱۰)	و از کسی که بسیار سوگند یاد می‌کند و پست است اطاعت مکن، (۱۰)
هَمَّازٍ مَشَاءٍ بِنَمِيمٍ (۱۱)	کسی که بسیار عیب‌جوست و به سخن چینی آمد و شد می‌کند، (۱۱)
مَنَاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (۱۲)	و بسیار مانع کار خیر، و متجاوز و گناهکار است؛ (۱۲)
عُتْلٌ بَعْدَ ذَلِكَ رَنِيمٍ (۱۳)	علاوه بر اینها کینه توز و پرخور و خشن و بدنام است! (۱۳)
أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ (۱۴)	مبادا بخاطر اینکه صاحب مال و فرزندان فراوان است (از او پیروی کنی)! (۱۴)
إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (۱۵)	هنگامی که آیات ما بر او خوانده می‌شود می‌گوید: «اینها افسانه‌های خرافی پیشینیان است!» (۱۵)

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ (۱۶)	(ولی) ما بزودی بر بینی او علامت و داغ ننگ می‌نهیم! (۱۶)
إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ (۱۷)	ما آنها را آزمودیم، همان گونه که «صاحبان باغ» را آزمایش کردیم، هنگامی که سوگند یاد کردند که میوه‌های باغ را صبحگاهان (دور از چشم مستمندان) بچینند. (۱۷)
وَلَا يَسْتَنْتُونَ (۱۸)	و هیچ از آن استثنا نکنند؛ (۱۸)
فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ (۱۹)	اما عذابی فراگیر (شب هنگام) بر (تمام) باغ آنها فرود آمد در حالی که همه در خواب بودند، (۱۹)
فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ (۲۰)	و آن باغ سرسبز همچون شب سیاه و ظلمانی شد! (۲۰)
فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ (۲۱)	صبحگاهان یکدیگر را صدا زدند، (۲۱)
أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَارِمِينَ (۲۲)	که بسوی کشتزار و باغ خود حرکت کنید اگر قصد چیدن میوه‌ها را دارید! (۲۲)
فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ (۲۳)	آنها حرکت کردند در حالی که آهسته با هم می‌گفتند:» (۲۳)
أَن لَا يَدْخُلْنَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مَسْكِينٌ (۲۴)	«مواظب باشید امروز حتی یک فقیر وارد بر شما نشود!» (۲۴)
وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَادِرِينَ (۲۵)	(آری) آنها صبحگاهان تصمیم داشتند که با قدرت از مستمندان جلوگیری کنند. (۲۵)
فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ (۲۶)	هنگامی که (وارد باغ شدند و) آن را دیدند گفتند: «حقاً» ما گمراهیم! (۲۶)
بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (۲۷)	(آری، همه چیز از دست ما رفته) بلکه ما محرومیم!» (۲۷)
قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْ لَا تُسَبِّحُونَ (۲۸)	یکی از آنها که از همه عاقلتر بود گفت: «آیا به شما نگفتم چرا تسبیح خدا نمی‌گویید؟! (۲۸)
قَالُوا سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (۲۹)	گفتند: «منزه است پروردگار ما، مسلماً ما ظالم بودیم!» (۲۹)
فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ (۳۰)	سپس رو به یکدیگر کرده به ملامت هم پرداختند، (۳۰)
قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ (۳۱)	(و فریادشان بلند شد) گفتند: «وای بر ما که طغیانگر بودیم!» (۳۱)
عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ (۳۲)	امیدواریم پروردگارمان (ما را ببخشد و) بهتر از آن به جای آن به ما بدهد، چرا که ما به او علاقه‌مندیم!» (۳۲)
كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَٰعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (۳۳)	این گونه است عذاب (خداوند در دنیا)، و عذاب آخرت از آن هم بزرگتر است اگر می‌دانستند! (۳۳)
إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ (۳۴)	مسلماً برای پرهیزگاران نزد پروردگارشان باغهای پر نعمت بهشت است! (۳۴)
أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ (۳۵)	آیا مؤمنان را همچون مجرمان قرار می‌دهیم؟! (۳۵)
مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (۳۶)	شما را چه می‌شود؟! چگونه داوری می‌کنید؟! (۳۶)

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ (۳۷)	آیا کتابی دارید که از آن درس می‌خوانید ... (۳۷)
إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ (۳۸)	که آنچه را شما انتخاب می‌کنید از آن شماست؟! (۳۸)
أَمْ لَكُمْ أَيْمَانُ عَلَيْنَا بِالْعَةِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ (۳۹)	یا اینکه عهد و پیمان مؤکد و مستمری تا روز قیامت بر ما دارید که هر چه را حکم کنید برای شما باشد؟! (۳۹)
سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ (۴۰)	از آنها بپرس کدام یک از آنان چنین چیزی را تضمین می‌کند؟! (۴۰)
أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (۴۱)	یا اینکه معبودانی دارند که آنها را شریک خدا قرار داده‌اند (و برای آنان شفاعت می‌کنند)؟! اگر راست می‌گویند معبودان خود را بیاورند! (۴۱)
يَوْمَ يَكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ (۴۲)	(به خاطر بیاورید) روزی را که ساق پاها (از وحشت) برهنه می‌گردد و دعوت به سجود می‌شوند، اما نمی‌توانند (سجود کنند). (۴۲)
خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُقُهُمْ ذُلُّهُ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ (۴۳)	این در حالی است که چشمهایشان (از شدت شرمساری) به زیر افتاده، و ذلت و خواری وجودشان را فرا گرفته؛ آنها پیش از این دعوت به سجود می‌شدند در حالی که سالم بودند (ولی امروز دیگر توانایی آن را ندارند)! (۴۳)
قَدَرْنِي وَمَنْ يُكَدِّبْ بِهِذَا الْأَحْدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (۴۴)	اکنون مرا با آنها که این سخن را تکذیب می‌کنند واگذار! ما آنان را از آنجا که نمی‌دانند به تدریج به سوی عذاب پیش می‌بریم. (۴۴)
وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (۴۵)	و به آنها مهلت (بازگشت) می‌دهم؛ چرا که نقشه‌های من محکم و دقیق است! (۴۵)
أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (۴۶)	یا اینکه تو از آنها مزدی می‌طلبی که پرداختش برای آنها سنگین است؟! (۴۶)
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ (۴۷)	یا اسرار غیب نزد آنهاست و آن را می‌نویسند (و به یکدیگر می‌دهند)؟! (۴۷)
فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ مَكْظُومٌ (۴۸)	اکنون که چنین است صبر کن و منتظر فرمان پروردگارت باش، و مانند صاحب ماهی [یونس] مباش (که در تقاضای مجازات قومش عجله کرد و گرفتار مجازات ترک اولی شد) در آن زمان که با نهایت اندوه خدا را خواند. (۴۸)
لَوْ لَا أَنْ تَدَارِكُهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لُنُبِدَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ (۴۹)	و اگر رحمت خدا به یاریش نیامده بود، (از شکم ماهی) بیرون افکنده می‌شد در حالی که نکوهیده بود! (۴۹)
فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (۵۰)	ولی پروردگارش او را برگزید و از صالحان قرار داد! (۵۰)
وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (۵۱)	نزدیک است کافران هنگامی که آیات قرآن را می‌شنوند با چشم‌زخم خود تو را از بین ببرند، و می‌گویند: «او دیوانه است!» (۵۱)
وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (۵۲)	در حالی که او جز مایه بیداری برای جهانیان نیست! (۵۲)